

קידום עסקים ואיכות הסביבה

בס"ד

1/8/24

פרוטוקול וועדה לאיכות הסביבה שהתקיימה בתאריך 30/7/24

משתתפים:

שמעון סוסן – ראש המועצה
אבנר גולדשמידט – מנכ"ל המועצה
דניאל מימוני – מנהל אגף מוניציפאלי
ד"ר רוני ענבר – מנכ"ל החברה הכלכלית
מזי הרוש – מנהלת מחלקת קידום עסקים ואיכות הסביבה.
לאה כרמי – רכזת חינוך והסברה
ימית איטח – רכזת קידום עסקים ואיכות הסביבה.

נכחו - חברי הוועדה:

אבי סופר – יו"ר וועדת איכות סביבה
דביר הרמתי – בן שמן
לאה פלאח – טירת יהודה
עמוס סרי – מזור
בר יסאס-פלד – נציג ארגוני הסביבה ותושב כפר טרומן
תמר מומצוגולו – מנכ"לית חברת EVA

נעדרו - חברי הוועדה: גיא פישלר, שוש גרשנצקי

נושאים לדיון:

1. ברכות וחזון – ראש המועצה
2. מחשבות לעתיד – יו"ר הוועדה הנכנס אבי סופר
3. הצגת פתרון מיחזור פסולת בניין והפיכתה למלט – תמרה
4. הצגת פתרון ושימוש בגזם מרוסק – בר יסאס-פלד
5. הקמת קרן ניקיון, הקמת אתר פסולת עפר – עמוס סרי

שמעון סוסן – ראש המועצה: שלום וברוכים הבאים לישיבה הראשונה של ועדת איכות סביבה. אני רואה שצריך לגייס עוד משתתפים לוועדה מקרב חברי היישובים. אני מקדם בברכה את פני הבאים, את מי שלקח על עצמו להוביל את הוועדה, נושאי איכות סביבה פועמים בליבו מאז ומתמיד ואני שמח שהוא נרתם לכך. הוועדה מאוד חשובה בעיני. בגדול למועצה יש ועדות חובה וועדות רשות. ועדת איכות סביבה היא ועדת רשות אבל היא חשובה. בעיני חשוב להיעזר בוועדה כזו בפעילות המועצה. לוועדה יש אפשרות להמליץ למועצה על ההתנהלות בנושאים סביבתיים וככל שתמליצו יותר יקרה יותר. אמנם הכל כבר מסודר בתוכנית המועצה אבל הוועדה נכנסת במקומות שבהם יש פערים או דברים חדשים שצצו וצריך להתייחס אליהם. במיוחד בתחום של איכות סביבה שהוא תחום צעיר ומתחדש. סביבה וקיימות אלו נושאים שחשובים מאוד למועצה ולתושבים. מצופה שתבצעו תהליכים בוועד. יש לכם עזרה מכל הצוות המקצועי לנו שחלקו יושב כאן היום, תשתמשו בו כדי

קידום עסקים ואיכות הסביבה

לראות מה מבין הרעיונות יכול להשתלב בתוכניות העבודה, מה אפשר לחלום ומה אפשר לבצע אתם.

צריכים לאתגר את המערכת והמערכת תבחן את ההמלצות שלכם לעומק ותראה איך וכיצד ניתן להוציא אותם אל הפועל. לא מחר בבוקר אבל בוודאי באופן כללי. אנחנו מנסים לעשות את הטוב ביותר בתחום הזה. המועצה כבר עושה הרבה דברים בתחום כמו סקרים ושיקום נחלים וכו' אבל תמיד יש מקום להתקדם עוד.

אבי סופר: תודה לראש המועצה על המילים החמות והתמיכה. אני מתרגש... פעם ראשונה שאני ראש וועדה עם כל האחריות הכרוכה בכך. לא אכביר במילים כי אני רוצה להציג גם בפני שמעון פתרון ורעיון שאני מאוד רוצה לקדם ביחס לפסולת בניין. אני מעביר את זכות הדיבור לתמרה שתציג בפניכם את הרעיון.

תמר מומצוגולו: אני מהנדסת סביבה ואנרגיה. לפני כמה שנים זיהיתי כמה בעיות שרציתי לנסות לפתור. הבעיה שהיא מהקשות ביותר לפתרון ושהכי פחות מדברים עליה היא בעיית פסולת הבניין. רק חלק ממש קטן מהבעיה מטופל כיום. יש הרבה רעיונות מה אפשר לעשות עם פסולת הבניין, רק בארץ יש 40 מתקני טיפול קטנים המנסים לטפל בפסולת הבנייה, כולם שונים וכל אחד מנסה לטפל בדרך שלו.

המצב כרגע הוא שיש גל בנייה גדול מאוד בכל העולם, יש צפי של הבנק העולמי להכפלה בכמויות הבנייה עד 2030. הגידול בבנייה מביא להרס של כדור הארץ בשלושה תחומים:

1. זיהום – תהליך יצור המלט הוא תהליך מזהם אשר פולט לאטמוספירה הרבה פחמן דו חמצני ועוד מזהמים.
2. פסולת הבנייה המצטברת היא מפגע בזכות עצמה כי מדובר בכמויות ענקיות שלא ניתן להשתלט עליהם.
3. ניצול משאבים – בתהליכי היצור השונים אנחנו משתמשים במשאבים שהם משאבים מתכלים כך שעם הזמן מחיר התשומות עולה מאוד.

במצגת אציג לפניכם את הדרך שאני והצוות שלי חשבנו עליה, דרך המעוגנת בפטנט והמאפשרת ניצול כמעט מירבי של פסולת הבנייה כיום. הפטנט שלנו בעצם יוצר מפסולת הבניין חומר שיכול להחליף את המלט. המצב כרגע הוא ש 3/4 מחומרי הפסולת ניתנים למיחזור נוסף כי הם ברזלים וחומרים נוספים שניתנים לשימוש חוזר אולם 1/4 מכמות הפסולת לא ניתנת כרגע בכלל למיחזור וזו כמות עצומה של חומר. אנחנו רוצים לטפל באחוז הזה ודרך הפטנט שלנו אנחנו יכולים לנצל את רוב החומר הזה ולהביא אותו למצב של חומר שניתן לעבוד אתו ולהשתמש בו שוב.

אבי הציע הזדמנויות לבנות משהו חדש מהיסוד שיעבוד כמו שצריך ויפתור את הבעיה יותר לעומק. מיצוי חומרים ושימוש חוזר.

התהליך הוא כלכלי, כל החומרים שממוצים נמכרים לשימוש חוזר. מי שמשמש בחומר שלנו חוסך עלויות.

לאחרונה העברנו את החומר שלנו ל 5 חברות של בטון וצמנט והן בחנו אותו מבחינת חוזק והתכנות שימוש. אחת מהחברות הגדולות אף קיבלה אותנו לעבודה כדי שנעבוד ביחד על ייצור החומר.

רוני ענבר: אני מעדכן שאנחנו באמת כבר נמצאים בשלב של איתור אתרים להקמת מפעל שיפתור את בעיית פסולת הבניין בשטחים הפתוחים שלנו. הצטרפו אלינו עיריית מודיעין וגם המשרד להגנת הסביבה. זה נושא שבהחלט נמצא אצלנו בעדיפות גבוהה. בואי ניפגש ונראה נתונים יותר מדויקים ונבחן את האופן לשיתוף פעולה.

שמעון סוסן: במה אתם יותר טובים מפתרונות אחרים שאמרת שנמצאים כבר בשטח?

תמר מומצוגולו: התהליכים שלנו מצליחים למצוא חומרים נוספים מעבר למה שקיים היום. אחרי הטיפול שלנו הולך להטמנה רק 2.5% במקום 25%. זאת אומרת שמקטינים את הכמות שהולכת להטמנה באופן משמעותי.

קידום עסקים ואיכות הסביבה

אבי סופר: אם נבנה כאן משהו חדש מהיסוד נצליח להתמודד ולמחזר את רוב החומר שבפסולת הבנייה.

שמעון סוסן: האם ניתן לראות כבר באופן פיזי מקום שעובד בתהליך הזה? ואם לא מתי ניתן יהיה לראות משהו?

תמרה: יש לנו מטרה לבנות מתקן פיילוט שנוכל להראות את הפעולות שלו, חצי שנה זו ההערכה שלנו לבניית אתר הדגמה כזה.

שמעון סוסן: ענייני הפסולת מטרידים אותנו מאוד. את כל המועצות האיזוריות. כשאנחנו נפגשים עם השרה אנחנו מנסים לייצר דינמיקה שככל שיהיו מקומות שיאפשרו מיחזור פסולת במחיר שווה לכל כיס יהיה יותר קל ל"שופכים" ללכת למקומות מוסדרים וככה לא תיווצר הבעיה של ערימות פסולת פיראטית מלכתחילה. המחיר חיי להיות לכל כיס. בתור ועדה תדונו בעניינים ותעבירו הלאה את ההמלצות. שיהיה בהצלחה רבה. אני מצפה לשמוע מכם בקרוב.

מזי הרוש: יש רשימה של אנשים שרוצים לדבר בנושאים שונים, ננסה לשמוע את כולם בטווח הזמן שלנו. גם אני רוצה לספר המחלקה שלנו עושה, אם נספיק. נתחיל בבר שרוצה לדבר על ריסוק גזם.

צפייה בסרטון המסביר את היתרונות הרבים של ריסוק הגזם.

דני מימוני: יש אתר בכפר הנוער בן שמן ששם מרסקים את כל הגזם הנקי שלנו. אם יש יישובים שירצו לקחת נשמח מאוד.

בר פלד: מעולה. אני אשמח להעביר למושבים אחרים את המידע והשימוש ברסק גזם.

אבי סופר: אפשר לשים את זה על כל השטחים הקיימים?

בר פלד: כן, זה מתאים גם לשטחי חקלאות וגם לשטחי נוי. שימוש ברסק גזם גם עוזר מול מזיקים ומטייב את האדמה. אפשר לפזר אותו במהלך כל השנה.

מזי הרוש: אפשר ליצור קשר בין בר לבין הדס שהיא אחראית ישובים שלנו והיא יכולה לתקשר את העניין לכל היישובים ולהציע להם להשתמש ברסק גזם ובהנחייה של בר. אבי, מקובל עליך שבר יהיה הנציג של הוועדה מול הדס ונקדם את זה?

אבי סופר: אני חושב שגם בעל האתר ישמח לתת את החומר ושישתמש בו. האם זה גם עוזר לכדר הארץ?

בר פלד: בוודאי! זה העור של כדור הארץ. עוזר להגן עליו. השתילים צומחים יותר בקלות כי האדמה יותר מוגנת מפני מפגעי הטבע. הכל צומח יותר טוב.

אבי סופר: אני רציתי להציג פתרונות. אי אפשר לפעול רק באכיפה. חייבים להציע פתרונות יצירתיים. לכן רציתי להציף כאן אפשרות לפתרון של פסולת הבנייה ואני שמח לשמוע על הפתרון של רסק גזם. האם כולם מודעים לפתרונות האלה? לשימוש ברסק גזם?

בר פלד: יש כאלה שמודעים ויש הרבה שלא. כדאי להעלות את המודעות לעניין.

אבי סופר: עמוס ואני נפגשנו ושוחחנו מספר פעמים לפני הפגישה ויש לו אג'נדה שהוא רוצה לקדם עם הוועדה. הוא ישמח להציג לנו אותה כעת.

קידום עסקים ואיכות הסביבה

עמוס סרי: הרעיון שאני חושב עליו הוא שמה שקורה היום יש מטמנות, יש עבריינים ויש אכיפה. אבל מה קרה ששום דבר לא מצליח? מה עושים עם המפגע הזה? כולם אומרים שזו בעיה כלל ארצית אבל אני מרגיש שצריך למצוא לעניין פתרון לפחות במועצה שלנו. הרעיון שאני רוצה להציע הוא שכמו שהמועצה אחראית על הטיפול במפגעים אחרים שתהיה אחראית גם על הטיפול במפגע הזה. ואיך נעשה את זה? נקים קרן ניקיון מועצתית - כל הקנסות מהנושא הזה ילכו לקרן, נשיג עוד מענקים ממשלתיים ובכסף הזה נטפל כבר במפגעים הקיימים בשטח של המועצה. הקרן תטפל בערימות הפסולת שכבר קיימות עכשיו במועצה.

אבנר גולדשמידט: המדינה לא יודעת לטפל בזה. איך אנחנו כמועצה נוכל לטפל בזה? מה נעשה עם הערימות האלה?

דני מימוני: איך נממן קרן כזו? צריך הרבה כסף לדבר כזה. ההכנסות מקנסות הן ממש סכום בטל בשישים.

אבנר גולדשמידט: אנחנו פנינו לשרה שתעזור לנו עם הקרן של המדינה כדי לפנות פסולת אצלנו וזה לא היה נראה להם סביר להוציא כאלו סכומים מהקרן הארצית על דבר כזה. אז על אחת כמה וכמה קרן שהיא רק שלנו.

מזי הרוש: לי יש עוד חשש. אם כולם ידעו שאנחנו מטפלים בפסולת הבניין הנזקרת בשטחנו באופן לא חוקי, העבריינים ירגישו יותר טוב להמשיך ולזרוק פסולת כזו בשטח שלנו... נהפוך למרכז הפסולת של כל האזור. זו בעיה מאוד קשה שכל המועצות האזוריות מתמודדות איתה. ברגע שנתחיל לפנות ולטפל בפסולת יש חשש שכמויות הפסולת המושלכות אצלנו רק יגדלו.

אבי סופר: מסכים עם מזי. תראה מה קרה באיזור של נחל לוד. באיזור של הבנייה החדשה, ליד אחיסמך, עיריית לוד התחייבה כחלק מהבנייה של השכונה החדשה לנקות את כל הנחל מהפסולת שהושלכה אליו. היא אכן עשתה כך והשקיעה מיליונים בפינוי. לקח שנה וכל הנחל מלא בפסולת מחדש... ניקוי כללי, לצערי, לא מוכיח את עצמו.

מזי הרוש: העבריינים מאוד מתוחכמים. הם עוקבים ויודעים בדיוק מה קורה ואיפה.

עמוס סרי: ומה לגבי פסולת עפר? יש רעיון מעניין שנקרא בנק עפר. דיברתי עם רוני להקים בנק כזה אצלנו. לקחת שטח שיהיה מנוהל ומגודר. אליו ישפכו את עודפי העפר מפעולות שנעשות בחבל מודיעין וגם כל מי שצריך עפר ואדמת מילוי יפנה לבנק הזה ויקנה ממנו את החומר.

רוני ענבר: אם זו כלכלה מעגלית שווה לשקול את זה אבל לא דרך המועצה. חברה יזמית צריכה לבנות התקשרות עם הישובים ולטפל מולם בכל הנושא הזה. המועצה לא צריכה לטפל בזה.

דני מימוני: כמו בכפר הנוער שיזם פרטי לקח יוזמה והקים תחנת מעבר לגזם ופסולת גושית. לא היה מכרז שלא ייכנסו גורמים נוספים. קבלן מסודר שעובד בתחום והוא מקים ומטפל בכל בלי עירוב של המועצה.

עמוס סרי: אז מה אתה מציע?

רוני ענבר: אם תהיה הסכמה של ועד במושב מזור להקים אתר כזה בשטחים שלהם אפשר לחפש יזם ולהתחיל להתקדם.

עמוס סרי: בסדר. נדבר ונראה איך אפשר לקדם את זה.

קידום עסקים ואיכות הסביבה

אבי סופר: אני מברך על זה.

עמוס סרי: יש דיפו כזה בבארות יצחק.

רוני ענבר: יזם פרטי או גוף פרטי על אדמת בארות יצחק חייב להיות בסיכום איתם. אנחנו רואים שבאחיסמך אנשים פרטיים שופכים עפר ופסולת מאחורי הבתים שלהם תמורת כסף. לדעתי, לא יסכימו במזור להקצות שטח למיזם כזה. כל מה שקשור לפסולת בנייה מגיעים עבריינים, שמים רגל ואז אין דרך להוציא אותם.

עמוס סרי: אז אולי במסגרת החברה הכלכלית?

רוני ענבר: לחברה הכלכלית אין שטחים פנויים כרגע לא ברחבה המועצה ולא באיזור התעשייה.

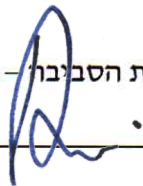
אבי סופר: נגמר לנו הזמן. תודה רבה לכל המשתתפים, תודה שהגעתם. שתהיה לנו פעילות ועדה מוצלחת.

רשמו: לאה כרמי וימית איטח

לאוריא

חתימה:

יו"ר וועדה לאיכות הסביבה – מר אבי סופר

תפוצה:

כל המשתתפים וחברי הוועדה